

Skador bland äldre i Sverige 2014

Pernilla Fagerström
Avdelningen för Statistik och Jämförelser

2015-12-16

Dnr 29870/2015

Datakällor

Dödsorsaksregistret

Innehåller information om samtliga i Sverige folkbokförda personer som avlidit under ett kalenderår. Senast tillgängliga årgång är 2014.

Patientregistret

Innehåller information om samtliga patienter som under ett kalenderår blivit utskrivna efter vård på svenskt sjukhus. Senast tillgängliga årgång är 2014.

Injury Database (IDB) Sverige

Innehåller detaljerad information om skadehändelser som lett till att den skadade sökt akut sjukvård för behandling. Insamling av data sker vid ett mindre antal sjukhus. Data skattas till nationella tal. Senaste tillgängliga årgång är 2014.

Definitioner

- **Äldre definieras i denna presentation som personer i åldrarna 65 år och äldre (för slutenvårdade används ålder vid årets slut, nytt för i år)**
- **Statistiken i denna presentation är i vissa fall uppdelad på åldersgrupper och alltid på kön.**
- **Statistiken redovisas som absoluta eller skattade nationella antal, antal per 100 000 äldre och/eller som procentuella fördelningar. Skattningarna har avrundats.**

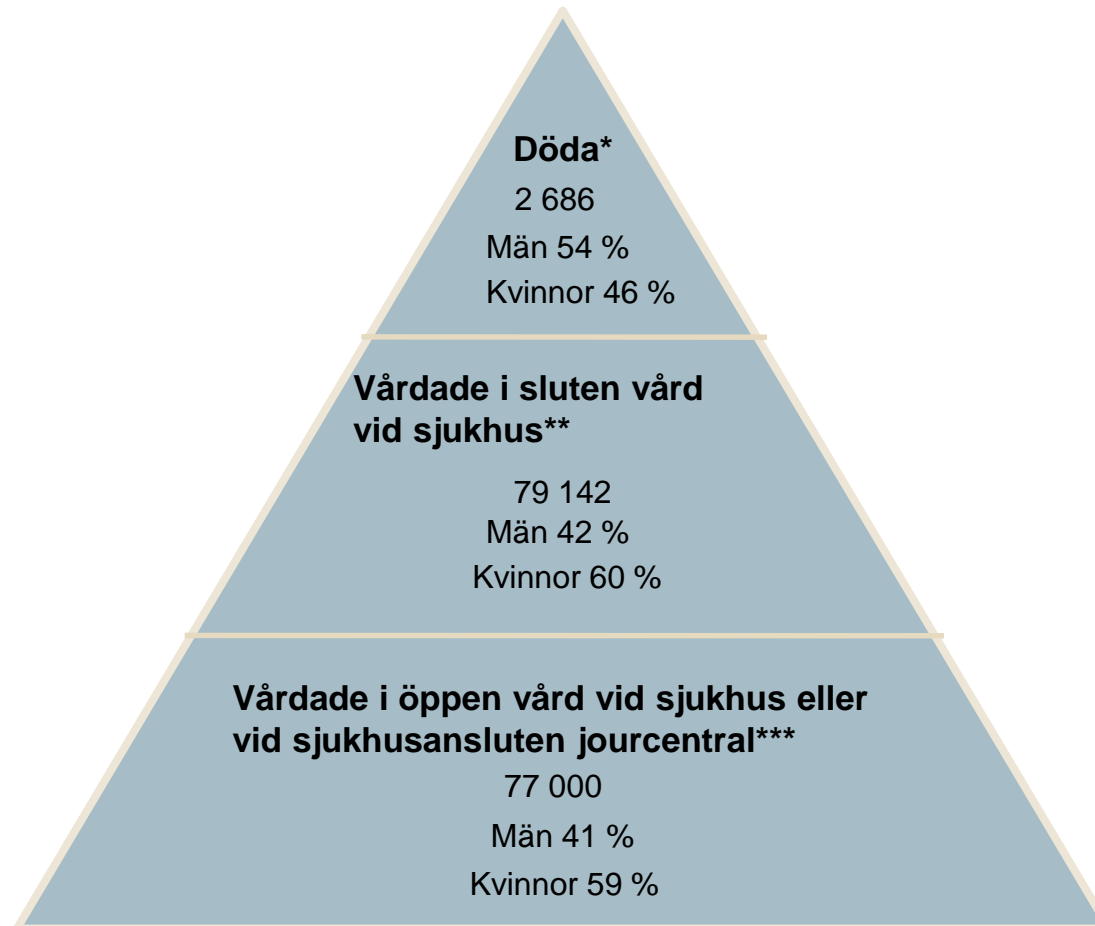
Antal döda äldre, 65 + år, i Sverige 2014. Jämförelse av dödsorsaker.

Ålder 65+	Antal			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
I00-I99 Cirkulationsorganens sjukdomar	14 064	16 336	30 400	38,4	39,5	39
C00-D48 Tumörer	10 190	9 015	19 205	27,8	21,8	24,6
F00-F99 Psykiska sjukdomar och beteendestörningar	1 952	3 887	5 839	5,3	9,4	7,5
J00-J99 Andningsorganens sjukdomar	2 585	2 634	5 219	7,1	6,4	6,7
G00-G99 Sjukdomar i nervsystemet	1 498	2 236	3 734	4,1	5,4	4,8
V01-Y98 Yttre orsaker till sjukdom och död	1 457	1 229	2 686	4	3	3,4
R00-R99 Symtom, sjukdomstecken och onormala fynd som ej klassificeras annorstädes	946	1 636	2 582	2,6	4	3,3
K00-K93 Matsmältningsorganens sjukdomar	1 106	1 173	2 279	3	2,8	2,9
E00-E90 Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	1 069	1 037	2 106	2,9	2,5	2,7
A00-B99 Vissa infektions- och parasitsjukdomar	938	1 014	1 952	2,6	2,5	2,5
N00-N99 Sjukdomar i urin- och könsorganen	513	554	1 067	1,4	1,3	1,4
M00-M99 Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	129	308	437	0,4	0,7	0,6
D50-D89 Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet	93	136	229	0,3	0,3	0,3
L00-L99 Hudens och underhudens sjukdomar	67	98	165	0,2	0,2	0,2
Q00-Q99 Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser	32	30	62	0,1	0,1	0,1
H00-H59 Sjukdomar i ögat och närliggande organ	1	1	2	0,0	0,0	0,0
P00-P96 Vissa perinatale tillstånd	0	1	1	0	0	0
H60-H95 Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	0	1	1	0	0	0
Totalt	36 640	41 326	77 966	100	100	100

Antal äldre, 65+, som blivit utskrivna från slutenvård vid sjukhus i Sverige 2014. Jämförelse av sjukdomspanorama.

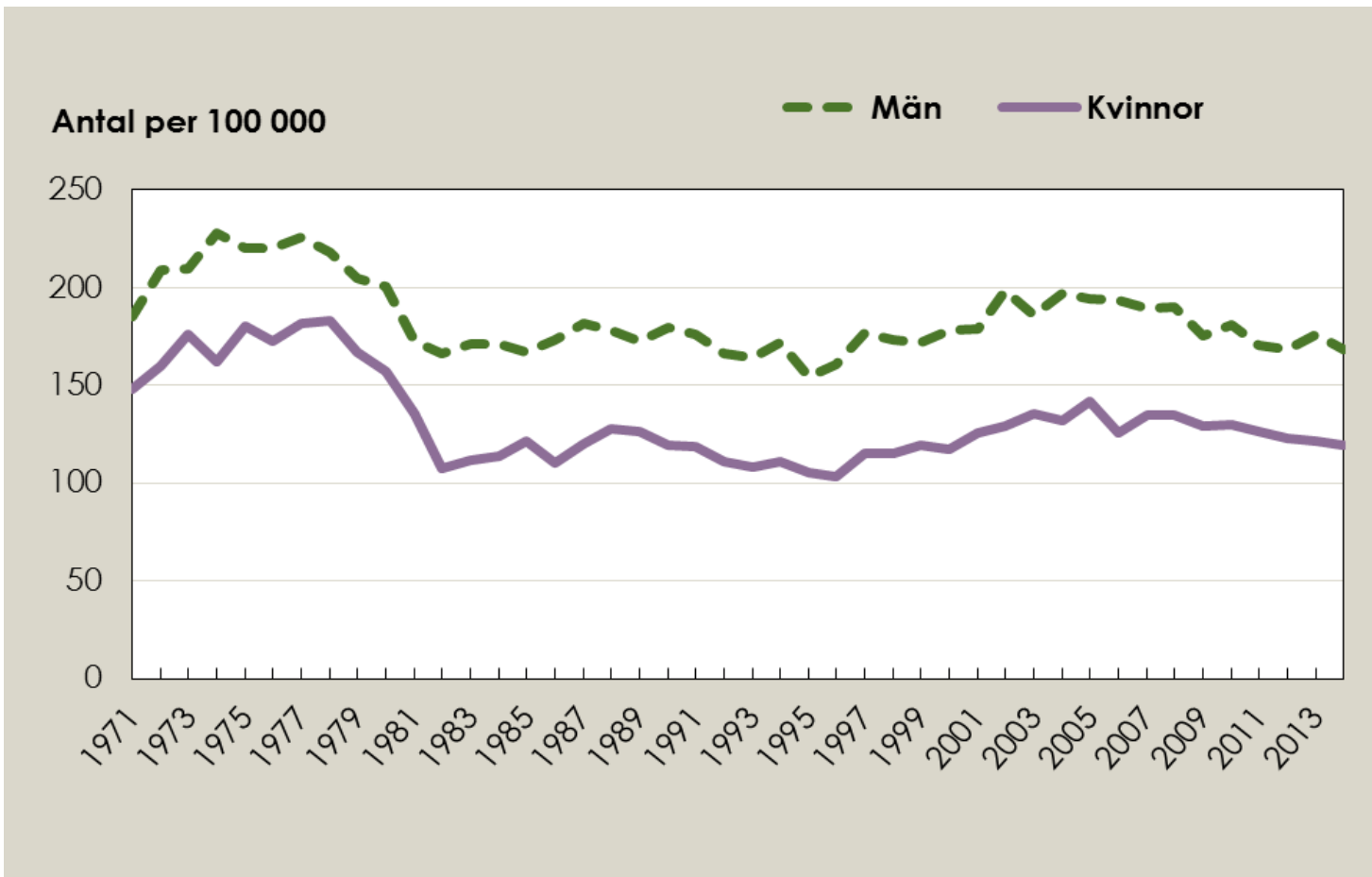
Ålder 65+	Antal			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
I00-I99 Cirkulationsorganens sjukdomar	45 366	39 318	84 684	24,2	19	21,5
S00-T98 Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker	16 123	27 718	43 841	8,6	13,4	11,1
R00-R99 Symtom, sjukdomstecken och onormala fynd som ej klassificeras annorstädes	20 785	22 970	43 755	11,1	11,1	11,1
M00-M99 Sjukdomar i muskler, skelett och bindväv	14 530	21 721	36 251	7,8	10,5	9,2
C00-D48 Tumörer	17 301	17 683	34 984	9,2	8,6	8,9
K00-K93 Matsmältningsorganens sjukdomar	15 423	16 882	32 305	8,2	8,2	8,2
J00-J99 Andningsorganens sjukdomar	14 512	15 252	29 764	7,8	7,4	7,6
N00-N99 Sjukdomar i urin- och könsorganen	12 802	11 043	23 845	6,8	5,3	6,1
G00-G99 Sjukdomar i nervsystemet	6 845	6 880	13 725	3,7	3,3	3,5
A00-B99 Vissa infektions- och parasitsjukdomar	6 140	6 029	12 169	3,3	2,9	3,1
Z00-Z99 Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården	4 396	4 693	9 089	2,3	2,3	2,3
F00-F99 Psykiska sjukdomar och beteendestörningar	3 853	4 513	8 366	2,1	2,2	2,1
E00-E90 Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningssjukdomar	3 075	4 364	7 439	1,6	2,1	1,9
D50-D89 Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbingar i immunsystemet	1 882	2 766	4 648	1,0	1,3	1,2
H00-H59 Sjukdomar i ögat och närliggande organ	1 609	1 723	3 332	0,9	0,8	0,8
L00-L99 Hudens och underhudens sjukdomar	1 300	1 394	2 694	0,7	0,7	0,7
H60-H95 Sjukdomar i örat och mastoidutskottet	1 064	1 606	2 670	0,6	0,8	0,7
Q00-Q99 Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser	87	116	203	0,0	0,1	0,1
P00-P96 Vissa perinatale tillstånd	2	2	4	0,0	0,0	0,0
Totalt	187 095	206 673	393 768	100	100	100

Skadepyramid för äldre, 65+. Antalet avlidna, vårdade i slutenvård samt vårdade i öppen vård till följd av skadehändelse, 2014.

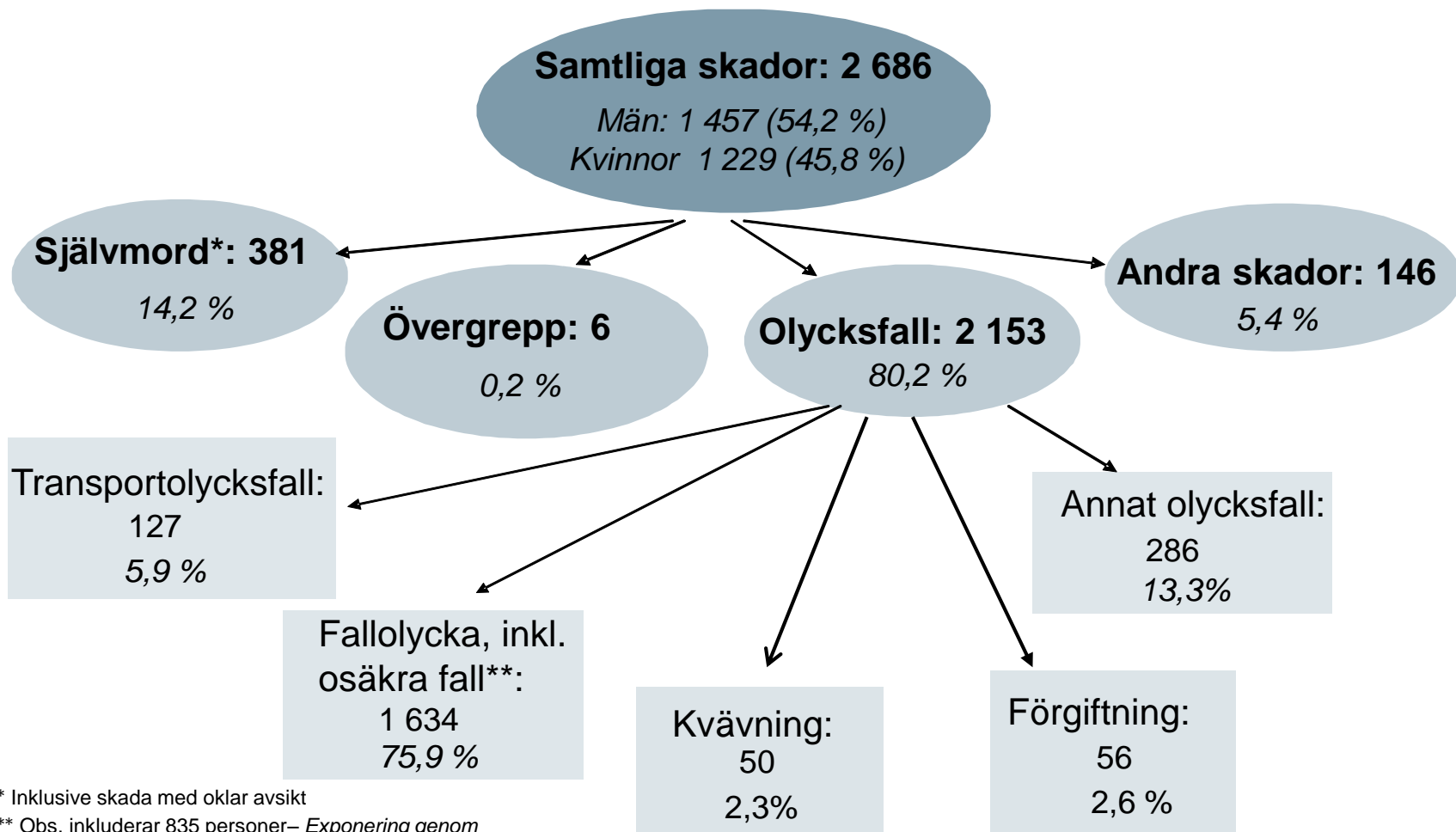

*Dödsorsaksregistret, **Patientregistret, ***IDB

Utveckling av antal äldre, 65+, per 100 000 äldre som avlidit till följd av skadehändelse 1971–2014

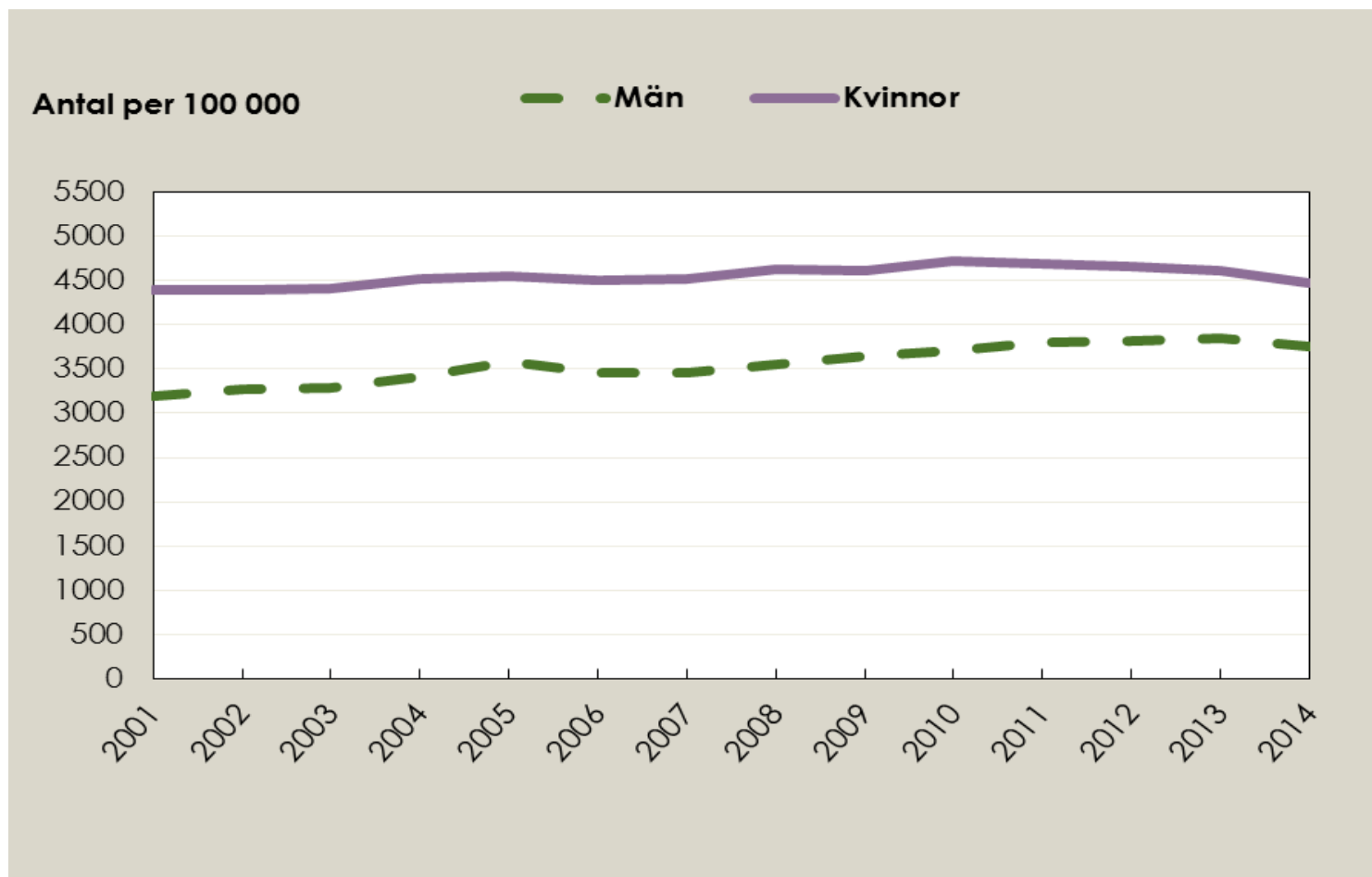
Skadepanorama för äldre, 65 +, som avlidit till följd av skadehändelse 2014

* Inklusivt skada med oklar avsikt

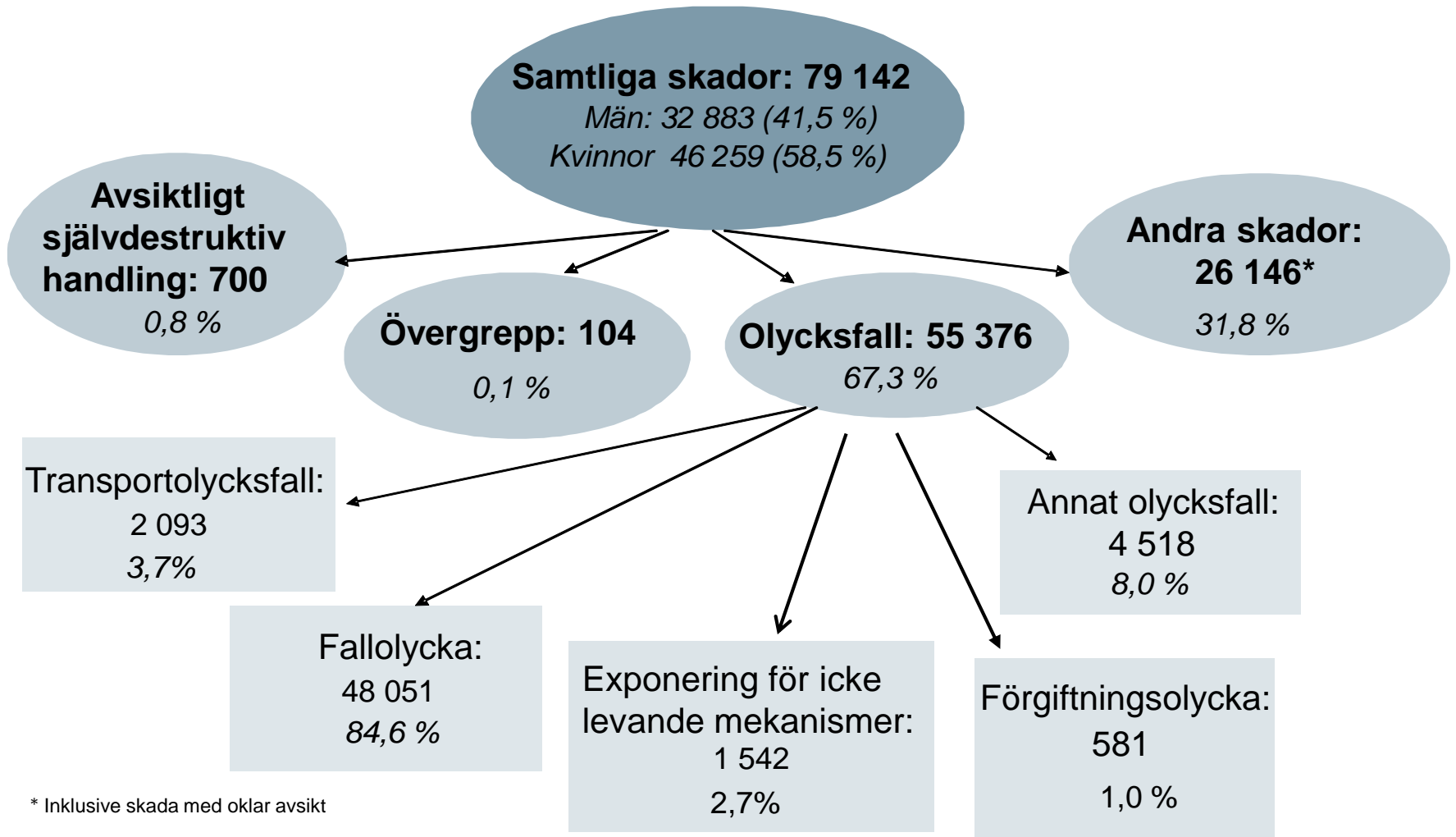
** Obs, inkluderar 835 personer – Exponering genom olyckshändelse för ospecificerad faktor som orsakat fraktur (X59.0) 899 har avlidit efter fallolycka (W00-W19)

Utveckling av antal äldre, 65+, per 100 000 äldre som skrivits ut från sjukhus efter vård till följd av skadehändelse 2001–2014

Källa: Patientregistret , Socialstyrelsen

Skadepanorama för äldre, 65+, som vårdats i slutenvård till följd av skadehändelse 2014

Observera att samma person räknas max en gång per kategori och år, dvs. summan av underkategorierna blir större än totalsummorna för olycksfall resp. samtliga skador.

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014, fördelat på ålder. Nationell antalsskattning och procentuell könsfördelning*.

Ålder	Skattat antal			Skattat antal per 100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
65-74	24 000	26 000	50 000	4 500	4 800	4 700	47	53	100
75-84	16 000	25 000	41 000	6 200	7 900	7 200	38	62	100
85+	11 000	25 000	36 000	12 000	15 000	14 000	28	72	100
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	39	61	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

Källa: Injury Database (IDB) Sverige, Socialstyrelsen

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014, procentuellt fördelat på behandlingsform

Ålder	Män		Kvinnor		Totalt	
	Öppen vård	Sluten vård	Öppen vård	Sluten vård	Öppen vård	Sluten vård
65-74	75	25	74	26	75	25
75-84	61	39	56	44	58	42
85+	46	54	42	58	43	57
65+	64	36	57	43	60	40

Källa: Injury Database (IDB) Sverige, Socialstyrelsen

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Fördelning efter kontaktorsak. Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Kontaktorsak	Skattat antal			Skattat antal per 100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Transportolycka	3 700	3 700	7 500	400	400	400	7	5	6
Olycksfall annat än transportolycka	45 000	73 000	120 000	5 200	7 100	6 300	91	94	93
Skada till följd av våldshandling**	200	100	300	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Avsiktlig självtillfogad skada**	600	500	1 100	100	<50	100	1	1	1
Annan eller ospec.	<50	100	100	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

**Skattningar för skada till följd av våldshandling och avsiktligt tillfogad skada är troligen underrapporterade i IDB

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Skadans uppkomstsätt (skademekanism). Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Skademekanism	Skattat antal			Skattat antal per 100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Fall	35 000	65 000	100 000	4 100	6 300	5 300	70	83	78
Kontakt med föremål, person eller djur	5 800	5 800	12 000	700	600	600	12	7	9
Klämning, skärning, stick	4 900	2 500	7 300	600	200	400	10	3	6
Främmande föremål i naturlig kroppsöppning	700	300	1 000	100	<50	100	1	<0,5	1
Kvävning	100	100	200	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Kemisk påverkan	600	700	1 400	100	100	100	1	1	1
Termisk påverkan	300	200	500	<50	<50	<50	1	<0,5	<0,5
Elektricitet, strålning och effekt av annan energipåverkan	<50	<50	100	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Akut överansträngning	2 100	2 600	4 700	200	300	300	4	3	4
Annat och ospecificerat	400	700	1 100	<50	100	100	1	1	1
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

Källa: Injury Database (IDB) Sverige, Socialstyrelsen

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Plats (område) där skadehändelsen ägt rum. Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Skadeplats	Skattat antal			Skattat antal per100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Transportområde	6 800	12 000	18 000	800	1 100	1 000	14	15	14
Bostad inne	17 000	35 000	53 000	2 000	3 400	2 800	35	46	41
Bostad ute	9 100	9 000	18 000	1 100	900	1 000	18	12	14
Bostad ospecificerad	500	500	1 000	100	<50	100	1	1	1
Produktions- och verkstadsområde	1 300	400	1 700	200	<50	100	3	1	1
Butiks-, handels- och serviceområde	800	1 100	1 900	100	100	100	2	1	1
Äldreboende, servicehus andra institutionsområden	6 000	12 000	18 000	700	1 200	1 000	12	16	14
Idrotts- och sportanläggningar	1 000	700	1 600	100	100	100	2	1	1
Nöjes-, kultur-, parkområden	400	700	1 000	<50	100	100	1	1	1
Fri natur	1 900	1 200	3 200	200	100	200	4	2	2
Hav, sjö, älv	400	200	700	100	<50	<50	1	<0,5	<0,5
Annat och ospecificerat skadeområde	4 500	4 400	8 900	500	400	500	9	6	7
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Personens aktivitet vid skadetillfället. Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Aktivitet	Skattat per 100 000			Skattat antal i Sverige			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Hushållsarbete	2 000	3 500	5 500	200	300	300	4	4	4
Gör-det-självarbete	3 400	500	3 800	400	<50	200	7	1	3
Fritidsaktivitet	7 600	9 200	17 000	900	900	900	15	12	13
Sova/vila	1 100	2 100	3 200	100	200	200	2	3	3
Personlig hygien	1 700	2 900	4 600	200	300	200	3	4	4
Annan vitalaktivitet	1 000	1 100	2 100	100	100	100	2	1	2
Gå, promenera	19 000	40 000	59 000	2 200	3 900	3 100	38	51	46
Transport med fordon	3 200	3 400	6 600	400	300	300	6	4	5
Annan aktivitet	11 000	15 000	26 000	1 300	1 500	1 400	22	20	21
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Typ av skada personen drabbats av. Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Typ av skada	Skattat antal			Skattat antal per 100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Hjärnskakning	1 300	1 700	3 000	200	200	200	3	2	2
Kontusion, blåmärke	11 000	18 000	29 000	1 300	1 800	1 500	22	23	23
Skrubbsår	500	400	900	100	<50	<50	1	1	1
Öppet sår	9 800	8 800	19 000	1 100	900	1 000	20	11	15
Fraktur	18 000	39 000	58 000	2 100	3 800	3 000	36	51	45
Luxation (urledvridning)	1 300	1 600	2 900	100	200	200	3	2	2
Distorsion (vrickning, stukning)	1 200	1 800	3 000	100	200	200	2	2	2
Sen- och/eller muskelskada	1 500	700	2 100	200	100	100	3	1	2
Förgiftning	700	700	1 400	100	100	100	1	1	1
Brännskada, skållning	200	100	300	<50	<50	<50	0	0	0
Ingen skada diagnosticerad	1 500	1 600	3 100	200	200	200	3	2	2
Annan specificerad skadetyper	3 200	2 600	5 800	400	300	300	6	3	5
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

Källa: Injury Database (IDB) Sverige, Socialstyrelsen

Äldre, 65+, som sökt vård vid akutmottagning för behandling av skada 2014. Skadad kroppsdel. Nationell antalsskattning och procentuell fördelning.*

Skadad kroppsdel	Skattat antal			Skattat antal per 100 000			Procent (%)		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Hjärna/Skalle	6 800	9 400	16 000	800	900	900	14	12	13
Öga/ögonlock	800	900	1 700	100	100	100	2	1	1
Annan del av huvudet	3 000	4 000	7 000	300	400	400	6	5	5
Nacke och hals	1 200	1 200	2 400	100	100	100	2	2	2
Bröstkorg	3 600	3 700	7 300	400	400	400	7	5	6
Buk, nedre del av rygg/ryggrad, bäcken	3 000	5 200	8 100	300	500	400	6	7	6
Skuldra/axel/överarm	4 400	8 300	13 000	500	800	700	9	11	10
Armbåge/underarm	2 400	5 100	7 500	300	500	400	5	7	6
Handled/Hand	3 000	6 600	9 600	400	600	500	6	8	8
Finger	4 200	2 000	6 200	500	200	300	8	3	5
Övre extremitet, annat	<50	100	100	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Höft/lår/överben	8 600	18 000	26 000	1 000	1 700	1 400	17	23	21
Knä/Underben	3 400	5 600	8 900	400	500	500	7	7	7
Fotled	1 300	3 200	4 600	200	300	200	3	4	4
Fot/Tå	1 500	1 800	3 300	200	200	200	3	2	3
Nedre extremitet, annat	<50	<50	100	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Multipla kroppsdelar/hela kroppen	1 100	1 000	2 100	100	100	100	2	1	2
Ingen skada diagnosticerad	1 500	1 600	3 100	200	200	200	3	2	2
Annan eller ospec. kroppsdel	200	200	400	<50	<50	<50	<0,5	<0,5	<0,5
Totalt	50 000	77 000	130 000	5 800	7 500	6 700	100	100	100

*Observera att siffrorna är avrundade skattningar och därför kan de adderade delsummorna skilja sig från totalsumman.

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**